

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 110/21
V Lucemburku dne 22. června 2021

Rozsudek ve věci C-718/19
Ordre des barreaux francophones et germanophone a další

Opatření k výkonu rozhodnutí o vyhoštění občana Unie a jeho rodinných příslušníků z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti představují omezení práva pohybu a pobytu, která mohou být odůvodněná, pokud jsou založena výlučně na osobním chování dotyčné osoby a jsou v souladu se zásadou přiměřenosti

S ohledem na mechanismy spolupráce, které mají členské státy k dispozici, však jde maximální doba trvání zajištění v délce osmi měsíců, kterou stanoví belgické právo, nad rámec toho, co je nezbytné k zajištění účinné politiky pro vyhošťování

Ke Cour constitutionnelle (Ústavní soud, Belgie) byly podány dvě žaloby znějící na zrušení loi du 24 février de 2017 modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers afin de renforcer la protection de l'ordre public et de la sécurité nationale [zákon ze dne 24. února 2017, kterým se mění zákon ze dne 15. prosince 1980 o vstupu cizinců na státní území, o jejich pobytu, usazování a vyhošťování za účelem posílení ochrany veřejného pořádku a národní bezpečnosti]¹, kdy první byla podána Ordre des barreaux francophones et germanophone a druhá byla podána čtyřmi neziskovými spolky působícími v oblastech obrany práv migrantů a ochrany lidských práv.

Na základě této právní úpravy je možné občanům Unie a jejich rodinným příslušníkům během lhůty, která jim je stanovena k opuštění belgického území po přijetí rozhodnutí o jejich vyhoštění z důvodu veřejného pořádku, nebo během prodloužení této lhůty uložit taková preventivní opatření, jejichž cílem je předcházet nebezpečí skrývání se, jako je určení místa pobytu. Tato právní úprava dále umožňuje zajistit po dobu maximálně osmi měsíců občany Unie a jejich rodinné příslušníky, kteří nevyhověli takovému rozhodnutí o vyhoštění, za účelem zajištění výkonu tohoto rozhodnutí. Tato ustanovení jsou podobná ustanovením, která se vztahují na neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí a mají do belgického práva provést směrnici o „navracení“², nebo jsou s nimi totožná.

Za těchto podmínek předkládající soud položil Soudnímu dvoru otázku týkající se slučitelnosti této belgické právní úpravy se svobodou pohybu, která je občanům Unie a jejich rodinným příslušníkům zaručena v člancích 20 a 21 SFEU a ve směrnici o „pobytu“³.

Závěry Soudního dvora

Velký senát Soudního dvora nejprve konstatoval, že při neexistenci unijní právní úpravy týkající se výkonu rozhodnutí o vyhoštění občanů Unie a jejich rodinných příslušníků pouhá skutečnost, že hostitelský členský stát při stanovení pravidel použitelných při výkonu tohoto rozhodnutí vychází z ustanovení použitelných na navracení státních příslušníků třetích zemí, **není sama o sobě v rozporu s unijním právem**. Taková pravidla musí být nicméně **v souladu s unijním právem**,

¹ Moniteur belge ze dne 19. dubna 2017, s. 51890.

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (Úř. věst. 2008, L 348, s. 98, dále jen „směrnice o ‚navracení‘“).

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst. 2004, L 158, s. 77; Zvl. vyd. 05/05, s. 46, dále jen „směrnice o ‚pobytu‘“).

zejména v oblasti svobody pohybu a pobytu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků. Soudní dvůr dále zkoumal, zda tato pravidla představují omezení této svobody, a pokud ano, zda jsou uvedená pravidla odůvodněná.

Soudní dvůr tak měl zaprvé za to, že dotyčná vnitrostátní ustanovení tím, že omezují pohyb dotyčné osoby, představují **omezení svobody pohybu a pobytu**.

Zadruhé, pokud jde o existenci **odůvodnění** takových omezení, Soudní dvůr nejprve připomněl, že dotčená opatření mají za cíl výkon rozhodnutí o vyhoštění přijatých z **důvodů veřejného pořádku** nebo **veřejné bezpečnosti**, a musí být tedy posuzována z hlediska požadavků stanovených v článku 27 směrnice o „pobytu“⁴.

Pokud jde o preventivní opatření, jejichž cílem je předcházet nebezpečí skrývání se, Soudní dvůr rozhodl, že články 20 a 21 SFEU a směrnice o pobytu nebrání tomu, aby byla na občany Unie a jejich rodinné příslušníky během lhůty, která je jim stanovena k opuštění území hostitelského členského státu po přijetí takového rozhodnutí o vyhoštění, uplatněna ustanovení, která jsou podobná ustanovením, která mají v případě státních příslušníků třetích zemí za cíl provést do vnitrostátního práva směrnici o „navracení“⁵, **pod podmínkou, že první ustanovení dodržují obecné zásady týkající se omezení práva vstupu a práva pobytu z důvodů veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví**, které jsou stanoveny ve směrnici o „pobytu“⁶, a **nejsou méně příznivá** než druhá ustanovení.

Taková preventivní opatření totiž nutně přispívají k **ochraně veřejného pořádku**, neboť jejich cílem je zajistit, aby osoba, která představuje hrozbu pro veřejný pořádek hostitelského členského státu, byla z jeho území vyhoštěna. Tato opatření musí být tedy považována za omezení svobody pohybu a pobytu dotyčné osoby „z důvodů veřejného pořádku“ ve smyslu směrnice o „pobytu“⁷, takže **mohou být v zásadě odůvodněna** na základě této směrnice.

Na tato opatření nelze mimoto nahlížet tak, že jsou v rozporu se směrnicí o „pobytu“, pouze z toho důvodu, že jsou podobná opatřením, která mají provést směrnici o „navracení“ do vnitrostátního práva. Soudní dvůr však zdůraznil, že osoby, na které se vztahuje směrnice o „pobytu“, požívají postavení a práv, která mají **zcela jinou povahu** než ta, kterých se mohou dovolávat osoby, na které se vztahuje směrnice o „navracení“. S ohledem na **základní status občanů Unie** tedy nemohou být opatření, která jim mohou být uložena s cílem předcházet nebezpečí skrývání se, **méně příznivá** než opatření stanovená ve vnitrostátním právu s cílem předcházet takovému nebezpečí skrývání se u **státních příslušníků třetích zemí**, o jejichž navracení probíhá řízení z důvodů veřejného pořádku, po dobu běhu lhůty k dobrovolnému opuštění území.

Pokud jde dále o zajištění za účelem vyhoštění, Soudní dvůr rozhodl, že články 20 a 21 SFEU a směrnice o „pobytu“ **brání** vnitrostátní právní úpravě, která na občany Unie a jejich rodinné příslušníky, kteří po uplynutí stanovené lhůty nebo prodloužení této lhůty nevyhověli rozhodnutí o vyhoštění, které vůči nim bylo přijato z důvodu veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti, uplatňuje opatření spočívající v zajištění po dobu nejvýše osmi měsíců, přičemž tato doba je **shodná s dobou, která se ve vnitrostátním právu vztahuje na státní příslušníky třetích zemí, kteří nevyhověli rozhodnutí o navracení přijatému z takových důvodů** na základě směrnice o „navracení“⁸.

Soudní dvůr v tomto ohledu uvedl, že doba trvání zajištění stanovená v dotyčném vnitrostátním ustanovení, která je stejná jako doba použitelná na vyhoštění státních příslušníků třetích zemí, musí být **přiměřená sledovanému cíli**, kterým je zajištění **účinné politiky pro vyhošťování**

⁴ Odstavec 2 tohoto článku stanoví, že omezující opatření přijatá z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti musí být v souladu se zásadou přiměřenosti a musí být založena výlučně na osobním chování dotyčné osoby.

⁵ Článek 7 odst. 3 směrnice o „navracení“. Toto ustanovení stanoví, že „[p]o dobu běhu lhůty k dobrovolnému opuštění území lze uložit některé povinnosti, jejichž cílem je předcházet nebezpečí skrývání se, jako je pravidelné hlášení se orgánům, složení přiměřené finanční záruky, odevzdání dokladu nebo povinnost pobývat na určitém místě“.

⁶ Článek 27 směrnice o „pobytu“.

⁷ Článek 27 odst. 1 směrnice o „pobytu“.

⁸ Článek 6 odst. 1 směrnice o „navracení“.

občanů Unie a jejich rodinných příslušníků. Pokud jde konkrétně o délku řízení o vyhoštění, občané Unie a jejich rodinní příslušníci se **nenacházejí v situaci srovnatelné** se situací státních příslušníků třetích zemí, takže **není odůvodněné** zacházet se všemi těmito osobami stejně, pokud jde o maximální dobu trvání zajištění.

Zejména mají členské státy k dispozici **mechanismy spolupráce a možnosti** při vyhoštění občanů Unie nebo jejich rodinných příslušníků do jiného členského státu, kterými nutně nedisponují při vyhoštění státního příslušníka třetí země do třetí země. Vzhledem k tomu, že vztahy mezi členskými státy jsou založeny na povinnosti loajální spolupráce a zásadě vzájemné důvěry, neměly by vést ke stejným potížím, jaké mohou nastat v případě spolupráce mezi členskými státy a třetími zeměmi. Mimoto by praktické obtíže spojené s organizací návratu obecně neměly být stejné u těchto dvou kategorií osob. Konečně navrácení občana Unie na území jeho členského státu původu je usnadněno směrnicí o „pobytu“⁹.

Soudní dvůr uvedl, že z toho plyne, že **maximální doba trvání zajištění v délce osmi měsíců** za účelem vyhoštění pro občany Unie a jejich rodinné příslušníky **jde nad rámec toho, co je nezbytné** k dosažení sledovaného cíle.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499.

⁹ Článek 27 odst. 4 totiž stanoví, že členský stát, který vydal cestovní pas nebo průkaz totožnosti, musí umožnit držiteli takového dokladu, který byl z jiného členského státu vyhoštěn, vstup na své území bez jakýchkoliv formalit.